

Évközi 30. vasárnap – 2010. október 24. – C év.

Öregember üldögélt a faluszéli kútnál. Élvezte a késő délelőtti napsütést. Egyszer csak három asszony tűnt fel az úton, öblös kannákat cipelve, melyeket meg akartak tölteni a kútból, hogy azután a vizet hazavigyék az ebéd utáni mosogatáshoz. Mikor közelebb értek, az öreg már ki tudta venni a szavaikat is: éppen a fiaikról beszélgettek. Az első asszony így dicsekedett: „Az én fiamnak párja nincs a faluban, de nemcsak ebben, hanem hét másik faluban sem! Olyan ügyes, úgy tud tornázni, hogy nincs az a cirkuszi mutatványos, aki felülmúlná!” A második asszony ezt mondta: „Az én fiamnak meg gyönyörű hangja van. Mikor énekelni kezd, a fél utca összeszalad, csak hogy egyetlen nótáját meghallgathassa. Nem is ismerek senkit, aki szebben énekelne nála!” A harmadik asszony csak hallgatott. „Hát a te fiad?” – kérdezték tőle. „Rendes, jószívű fiú, de nincs benne semmi különös.” – felelte végül szemlesütve. Amikor megtöltötték a kannákat és hazafelé indultak, az öregember is feltápászkodott, hogy velük tartson. Egyszer csak egy fiú közeledett futva: amikor odaért hozzájuk, körbecigánykerekerte őket, úgy pörgött, mint az óriáskerék. „Na, ez az én fiam!” – kiáltotta az első asszony. Hamarosan odaért egy második fiú is. Már messziről hallatszott vidám nótázása, s valóban mindenki kiállt a kapujába az utcáson, csak hogy belehallgasson a gyönyörű énekbe. „Ő meg az én egyetlenem” – dagadozott a büszkeségtől a második asszony. Végül jött egy harmadik fiú is. Illedelmesen köszönt, majd odasietett a harmadik asszonyhoz, az édesanyjához, szó nélkül kivette a kezéből a nehéz kannákat, s cipelni kezdte hazafelé. Az asszonyok odafordultak az öregemberhez: „No, mit szól a fiainkhoz?” – kérdezte egyikük. „Miféle fiakhoz? Én csak egy igazi fiút láttam.” – válaszolta az öregember.

Milyen könnyű úgy jónak és értékesnek látszani a magunk szemében, hogy mindig másokkal hasonlítgatjuk össze magunkat, lehetőleg olyan embereket választva, akik ebben vagy abban ténylegesen alulmaradnak velünk szemben. Ha még ráadásul azt is mi választjuk meg önkényesen, hogy melyek is a fontos jó tulajdonságok és készségek, amelyek alapján valaki értékes, valakire fel lehet nézni, akkor maximálisan meg lehetünk elégedve önmagunkkal. Ilyenkor igazából azt tesszük, amit a Giovanni Martinetti példájában szereplő céllövő, aki először lő, azután pedig szép koncentrikusan felrajzolja a céltábla köreit a lyuk köré, ahol a golyó befűródött. Így könnyű eltalálni a célt! De vajon tényleg mindig mi szabjuk meg a célt? Mi mondjuk meg, mi a jó és igaz? Tényleg attól látszunk jó embernek mások szemében is, amit mi jónak gondolunk önmagunkról? És egyáltalán: csak az emberek szemében kell nekünk jónak és igaznak lenni? Sajnos sokszor ütközünk bele a hamis önelégültségbe olyanok részéről, akiknek bizony lenne még hová fejlődni az átlagos közgondolkodás szerint is, ami pedig nem túl igényes napjainkban.

A jézusi példabeszédben szereplő farizeus minden bizonnyal igazat mond: ő valóban nem rabló és házasságtörő, valóban böjtöl és a legapróbb terményeiből

is kiszámolja és megadja a tizedet az Úr templomának. Mégsem ő megy haza megigazultan, hanem a vámos, aki bizony az előbb felsoroltak mindegyikében alulmarad a farizeussal szemben. A vámos azonban alázatos és őszinte. Megvallja a bűneit Istennek és irgalmat kér Tőle, anélkül hogy sorolni kezdené azokat a jó tulajdonságokat, amelyek kétségtelenül benne is megvannak. A farizeusból hiányzik az alázat, a mások iránti segítőkészség és jóindulat. Még Isten örüljön, hogy ilyen nagyszerű emberek is vannak a világon, mint ő! Pedig ha őszintén szembenézne a lelkiismeretével, neki is biztosan lenne miért a mellét vernie. Ha nem a szerencsétlen vámossal hasonlítgatná össze magát olyasféle dolgokban, amelyekben az valóban nem jeleskedik, hanem az Isten parancsait tenné maga elé mérceként, neki is volna miért bocsánatot kérnie.

Mennyire jellemző társadalmunkban is ez a farizeusi magatartás! Érdemes megfigyelni, hogy a kedvelt televíziós show-műsorok milyen emberi képességeket, tulajdonságokat domborítanak ki és állítanak követendő példaként a közvélemény elé. Vannak teljesen kifordult értékrendet tükröző műsorok, amelyek olyan embereket, helyesebben tulajdonságokat sztárolnak, amik sokkal inkább megvetendők vagy legalábbis megmosolyognivalók lennének: akár a Mónika vagy Balázs-Show, sokak kedvenc Győzikeje, a Való Világ és hasonló főrmédvények. Azonban még a magasabb színvonalú „kultúr”-műsorokban is csupán a szépség, a látvány, a zene és a mozgás, a szép énekhang vagy a jó sportteljesítmény az etalon. Pedig legyünk nyugodtan meggyőződve arról, hogy Isten ezek közül egyikre sem fog rákérdezni az ítélet napján: ezek egyikének sincs komolyabb köze az örök üdvösségünkhöz. Jézus az utolsó ítéletről szóló beszédében inkább ilyen dolgokat sorol: „Éhes voltam és ennem adtatok, szomjas voltam és innom adtatok, ruhátlan voltam és felöltöztettetek, beteg voltam és meglátogattatok stb. stb.” Vagyis az embertárs iránti nagylelkű és áldozatkész szeretetre helyezi a hangsúlyt, amelynek a legkisebbek (a saját szemünkben legkisebbek!) iránt is meg kell nyilvánulnia. Más helyen pedig így tanít Krisztus: „Ti legyetek olyan tökéletesek, mint a ti Mennyei Atyátok!” Nos, ehhez a szinthez képest mindannyiunknak van némi elmaradása! Ha ezt a célt tűzzük magunk elé, vagyis Istenhez, illetve az Ő megtestesült szent Fiához mérjük magunkat, akkor mindjárt visszafogottabbá válik az önelégült dicsekvés.